

כבוד הנשיא – אינך עוד הנשיא שלי!

אנא, התפטר!

האיש הזה פעיל בימים אלה מאוד. הוא עובר את הארץ לאורכה ולרוחבה, אוסף מסכיבו אנשים בעלי רמה רומה, מטיף להם להתפשטות ולסיופה, לגירוש ולדיכוי, לגזנות טוטאלית וללאומנות טוטאלית. כל זה בשפה ברוטאלית, הפונה אל "האינסטינקטים הפרימיטיביים ביותר של ההמונים", כדבריו של יוסף גבלס. הוא גם הקים אירגון פוליטי לשם כך.

חיים הרצוג, שעשה הון כפרשן צבאי, אמור גם לדעת כי רפאל איתן היה הרמטכ"ל הגרוע ביותר בתולדות צה"ל, וכי מילחמת-הלבנון היתה גם מבחינה צבאית טהורה ביותר מאיך-כמותו.

לאיש הזה נתן חיים הרצוג את הגושפנקה של נשיאות-המדינה. ל"נימוח" זו הוא בא לסייע – והרי אצל רפול, ה"נימוח" המזוהה אף מן התוכן המחסיר. כולנו ראינו אותו מתפלל באולפן מוקד, כדי להתחמק מעוברות ששונות אלה. הוא לא הצליח. **די במיקרה אחד זה כדי להציג לו דרישה חרימשמעתית: להתפטר.**

אבל אין זה מיקרה יחיד, ואף לא נדיר. חיים הרצוג עושה ומדבר כמעט בלי הפסק בניגוד חותך לרוח תפקידו ומעמורו: הוא התערב בסיכסוך-הרופאים, אחר מסיכסוכי-העבודה המורעלים ביותר בתולדות המדינה. עתה הוא אומר ששני הצדדים ביקשו זאת ממנו.

אז מה? אסור לו להתערב בעניינים אלה, כי זהו התערבות ישירה במחלוקת פוליטית, חברתית ומיסלגתית, הנוגעת למדינה כולה.

אחר-כך השמיע כרבים את מישאלתו שתקום ממשלת-ליכוד-לאומי.

ממשלת-ליכוד-לאומי היא קואליציה, כמו כל קואליציה אחרת. לכל קואליציה יש מצדדים ומתנגדים, גם בתוך המפלגות המצטרפות אליה. בשעה שהנשיא דיבר, היה נטוש מאבק מר על הצעה זו בקרב המערך, ואף בתוך מפלגת-העבודה. הימין של המפלגה – שאלה השתייך הנשיא – תמך. אחרים התנגדו. **התערבותו של הנשיא בזיכרון זה היה שעורררה, שדי בה כדי להדיחו – אילו היה קיים תהליך של הדיחה.**

עכשיו בא הנשיא וטוען שבמישאלה זו הכיע את דעת רוב אזרחי המדינה.

תירוץ זה חמור אף מן המעשה עצמו. כי הוא מבחר לחלוטין שחיים הרצוג פשוט אינו מביין את מהות תפקידו.

אין הוא נשיא של ה ר ו ב. הוא הנשיא של ה כ ל.

די בעובדה ש-30%, או 10%, או אף 1% של אזרחי המדינה מתנגדים לקואליציה כזאת, כדי לפסול לחלוטין את זכותו של הנשיא להטיף להקמתה.

אך חמורה ביותר, בעיני, היתה הופעתו של הנשיא כנואם בעצרת-האום.

בעבר היה חיים הרצוג ראש מישלחת ישראל באו"ם. רבים מאיתנו התנגדו לאופן שבו מילא את תפקידו שם. אבל הוא ייצג ממשלה, וביטא את מגמותיה.

עכשיו הוא נשיא המדינה. הוא הופיע בעצרת האו"ם, שהיא מוסד פוליטי מובהק, והשמיע שם נאום פוליטי מובהק. הוא ביטא עמדות פוליטיות מסויימות – עמדות השנויות במחלוקת חמורה במדינה עצמה.

הנשיא טען שהוא ביטא את ה"קונסנוס". אבל אין זה תפקידו! הקונסנוס הוא דעת הרוב, ואולי הרוב הגדול.

אז מה? כנשיא הוא אמור לייצג גם את מי שעומדים מוחין לקונסנוס זה – משמאל ומימין, מלמעלה ומלמטה, מן הצד הרתי ומן הצד החילוני. השכוב בתוכנית מוקד, חזר על חטא זה וביטא ריעות נחרצות בזכות יחסי ישראל-ארצות-הברית בשטח המדיני והצבאי.

דיעות אלה שנויות למע מחלוקת חמורה מאוד במדינה. יש ציבור הרוגל באוריינטציה על ברית-המועצות. יש ציבור הרוגל (כמוני) באי-הודות גמורה ובהתקשרות עם העולם השלישי.

באיזו זכות בא האיש הזה, הנשיא שלי, ומבטא ב ש מ י דיעות שאני מתנגד להן בפירוש?

יש במדינה הזאת 600 אלף אזרחים ערביים. האם אין נשיא-המדינה אמור לייצג גם אותם? האם דיבר גם בשמם בעצרת האו"ם, כאשר תקף את בני עמם?

יש במדינה יהודים, בני-ברית כשרים לחלוטין, המתנגדים לכל העמדות שהנשיא מבטא אותן, או לחלק מהן – המיליטריים הוול והוולגארי, ויחס למע הפלסטיני, ההשקפות בענייני דת, הגישה הסוציאלי, ועוד ועוד.

אם חיים הרצוג אינו יכול לבטא את דעת כל האזרחים, ואינו יכול לשים מחסום לפיו לגבי דברים שהם שנויים במחלוקת, כי אז אינו יכול לכהן כנשיא-המדינה.

ואם ימשיך לכהן בתפקיד זה, כי אז התפקיד שוב אינו מה שהיה.

עם כל הכבוד, מר הרצוג – מהיום והלאה אינך הנשיא שלי.

יש פגם בכך שנשיא-המדינה הוא מדינאי שאינו מקובל במידה שווה על כל האזרחים. לכן התקבל בישראל העיקרון שבראש המדינה יעמוד אדם בלתי-מפלגתי ובלתי-פוליטי, כמו מלך בריטניה.

כדי שהאזרח מס' 1 במדינה יהיה אדם שיהיה מקובל על כל בל במידה שווה, שייצג את ה מ א ת ד את ב כל האזרחים – את המדינה בתור שכזו.

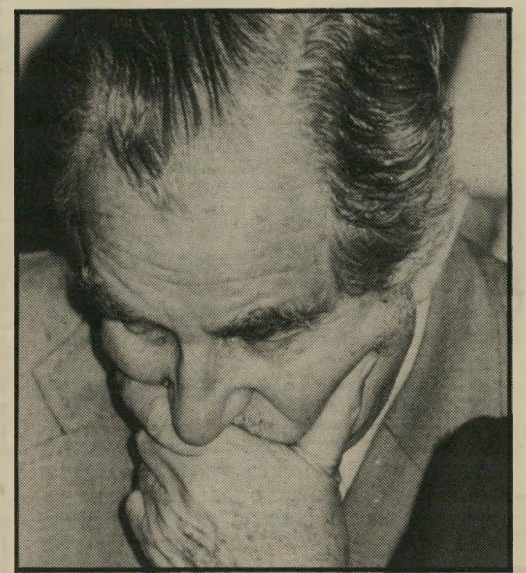
זהו תפקידו היחיד של הנשיא. ואדם שאינו מסוגל למלא תפקיד זה, אל לו להיות נשיא מדינת-ישראל.

אך עומד חיים הרצוג במבחן זה?

השברע התפרסם הנשיא הרצוג בהתבטאות, שיש בה כדי לזעזע את כל החרדים למוסד הנשיאות.

בעת ביקור באתר ררווי אמר הרצוג שהוא מזדהה עם דבריו של הרמטכ"ל לשעבר, רפאל איתן, לגבי שמונה השבויים שנפלו בידי אש"ף – השישה ששוחררו והשניים המוחזקים עדיין בידי אהמר ג'יבריל.

איתן אמר שבחזרים אלה, נפלו בשבי באוסן מחסיר וביזו את צה"ל.

הנשיא הרצוג: צריכים לדעת שתוק!

נשיא-המדינה נתן להתבטאות ברוטאלית ומחפירה זו את הגושפנקה שלו. לאחר מכן התחמק וניסה לטעון כי דיבר "עקרונית", וכי הסכים רק ל"נימת דבריו" של איתן. אך אין זה משנה דבר.

על כך יש להעיר כמה וכמה הערות: **ראשית, מה זה העניין שלך?**

הרצוג אינו מכהן בתפקידו הרם כאלוף-ברמיוס, כשם שחיים וייצמן לא כיהן בו ככימאי. ריעותיו לגבי המתרחש בתחומי עיסוקיו הקודמים הן ענייני פרטי בלבד, ואין לו שום זכות או סמכות לנצל את מעמרו הרם כדי לעשות להן נפשות.

שנית, מי שם אותו בשום לחרוץ ריז? וכאי צה"ל להעמיד את השמונה לדין ולחרוץ את דינם, או למנות ועדת-חקירה לכירור נסיבות השבי באורח מוסמך. צה"ל לא עשה זאת, מפני שחשש, בצדק, מפני תגובה ציבורית זועמת.

הכל מסכימים שיהיה חטאם של השמונה אשר יהיה (אם בכלל), הם סבלו רעים – מה גם ששניים נתונים עדיין בסכנה.

הסתאותו של רפאל איתן היתה שעורריה מבישה. אבל מכיוון שכל מעשיו ודבריו של שעוררינו זה הם כך, אין איש מתרגש.

אך נשיא-המדינה – איזו זכות לו לחרוץ ריז? מי מינה אותו בשום?

ושלישית, ובעיקר: **הנשיא לא הביע את דעתו סתם.** זה היה פסול דיו. אלא שהוא העניק את הגושפנקה של המוסד הרם ביותר במדינה לאדם מסויים. ולמי?

להגיד על רפאל איתן שהוא נתון במחלוקת, הרי זה כמו לומר כי ג'ינגיס חאן לא זכה באהדה כלל-עולמית.

רפאל איתן מהווה בעיני רבים סכנה מוחשית לרמוקרטיה של ישראל. לפי ההגדרות המקובלות כעולם הרמוקרטי הוא "ניארכאטיסט" – ואת ה"ניאו" אני מוסיף רק לתיארת המליצה.

נשיאות היא אחד המוסדות האחרונים במדינתנו שמרמה על כבודה ויוקרתה בעיני הציבור. עכשיו היא מתמוטטת נגר עינינו.

יש רק דרך אחת למנוע זאת: התפטרותו המיידית של נשיא-המדינה.

אשמחתי כאשר הובס מנחם בגין במאבק על בחירת הנשיא החדש, יורשו של יצחק נבון.

השימחה הכללית בחוגי האופוזיציה היתה אווילית בעיני. אין משחקים במוסד המכובד ביותר במדינה.

היו לי חששות כבדים מאוד לגבי כושרו של המועמד חיים הרצוג.

קודם כל, הוא עסקן פוליטי. הוא היה חבר פעיל של מפלגה, ובעל אמביציות אישיות חזקות בזירה זו.

זה לא היה כך לגבי ארבעת הנשיאים הראשונים: חיים וייצמן, יצחק לבדני, זלמן שזר ואפרים צירי. שלושה היו אנשים פוליטיים כשהגיעו לסוף דרכם. הרביעי היה מרדען בלתי-פוליטי.

אמנם, יצחק נבון היה פוליטיקאי. אבל לגבי נבון לא היו לי חששות. היתה בטוח שידע לשמור על הסייגים, ולא התאכזבת.

שנית, הרצוג היה מעורב בעסקים. כאיש-עסקים וכפרקליט הוא ייצג את ההון הגדול ביותר במדינה, נמנה עם חברי מועצות-מנהלים של פירמות ענקיות (שלא מחקו את שמו מפירוטומיהן עד היום). הוא נמנה עם השיכבה הדקה של הפרוטקציונרים, אצולת-הכסף החדשה. יש אומרים שבחירתו היתה תלויה לא כמעט בהשפעתם של כמה מיליארדרים, שניקשו את שוכם, וכינייהם חתנו ניסים גאון, שיש להם הכוח לכפות את דעתם על מפלגות מסויימות במדינה.

שלישית, הרצוג ייצג בעבר עמדות פוליטיות מסויימות, וחששתי מאוד שיהיה לו קשה להתאפק מלייצגן גם כנשיא.

רביעית, חברתי את הרצוג תמיד כאיש נעים-הליכות וסימפאטי, אך לא בהכרח כאיש חכם במיוחד. ואילו מוסד-הנשיאות מחייב חוכמת-חיים רבה.

חששתי לתוצאות. עכשיו הפכו החששות לוודאות. **חיים הרצוג אינו מתאים להיות נשיא-המדינה.**

ומכיוון שאין בארץ תהליך להדיחת נשיא, מוטב לו להדיח את עצמו.

מה זה נשיא, על פי החוקה הבלתי-קיימת של מדינת-ישראל? לנשיא יש רק תפקיד אחד: לייצג את המדינה.

כמו דגל-המדינה. כמו סמל-המדינה.

הנשיא – כמו המלך במלוכה חוקתית – אמור לעמוד מעל למעמדות, מעל למפלגות, מעל להשקפות, מעל לאינטרסים, מעל לרתות, מעל לעדות.

אין פירוש הדבר שאין לנשיא, כמו לכל אדם אחר, השקפות משלו, אינטרסים הקרובים לו, אמונה רתית או אנטידתית, השתייכות לאומית ועדתית. בוודאי שיש לו. עם בחירתו הוא נשאר אדם, בשר ודם.

אבל – זהו העיקר – בעלותו על כסה-נשיאות מקבל הנשיא על עצמו התחייבות מוסרית עמוקה שלא לבטא את השתייכותו זו בשום צורה שהיא, אלא להיות נשיא של כל המדינה.

כל מדינת-ישראל פירושה: כל האומים, כל העדות, כל הדתות, כל ההשקפות, כל האינטרסים המצויים במדינה זו.

נשיא-המדינה אינו רק נשיא ישראל. הוא נשיא כל ה י ש ר א ל י ם, כל אזרחי המדינה ותושביה.

ראי להתעמק בנקודה זו, כי היא הנותנת. אלמלא היה נשיא-המדינה נשיא כל אזרחי ה, בלי הבדל לאום, דת, מין, גזע, עדה, השקפה ואינטרס – לא היה כלל צורך בו.

יש מיטרים דמוקרטיים שבהם הנשיא הוא ראש הרשות-המבצעת, ברומה לראשה-ממשלה בישראל.

כאוצות-הברית, למשל, וגם בצרפת.

נשיא כזה ממלא את כל התפקידים הייצוגיים, מארח אזרחים רמימעלה, מקבל את כתבי-האמנה של שגרירים זרים – נוסף על תפקידו כראש השלטון הביצועי.

אני חסיד גדול של חוקת ארצות-הברית, והייתי בהחלט מקבל את השיטה הזאת בארץ.

אם בכל זאת הוחלט בישראל להעמיד בראש המדינה נשיא ייצוגי, שאין לו שום מכות מעשית (מלבד זכות-החנינה והסמכות להטיל את הרכבת-הממשלה על חבר-כנסת מסויים), הרי יש לכך נימוק סביר א ת ד ב ל ב ר.

ראש הרשות-המבצעת במישטר הרמוקרטי מייצג את הרוב. אין הוא פועל על דעת המיעוט, אף שהוא פועל בשם המדינה כולה, וגם המיעוט חייב לקבל את סמכותו.